

Иван Лаловић • Иван Сокач

Иван Лаловић

Иван Сокач

ПЕСМЕ ЉУВЕНЕ

одабране љубавне песме

ПЕСМЕ ЉУВЕНЕ

Српско перо

Иван Лаловић рођен је 1975. године у Београду. Члан је Удружења књижевника Србије. Објавио је дванаест књига поезије. Стихове објављује у књижевној периодици и дневним листовима. Песме су му заступљене у више антологија српске поезије. Неке од Лаловићевих песма преведене су на пољски и словеначки језик. За свој књижевни рад добио је следеће награде:

Стражилово, Српско перо, награда на данима Гордане Тодоровић, Раваничанин, Златни орфеј, Печат вароши сремскокарловачке, Ђурин шешир, Небојша Деветак...

Иван Сокач рођен је у Београду 1975. године. Прозни писац и поета, члан Удружења књижевника Србије.

Аутор је девет публикација белетристике.

Одликован орденом Чехова, који додељује Савез писаца Русије за допринос савременој руској књижевности, номинован у Москви за књижевну награду „Сергеј Јесењин” (2018) и уврштен у

„Антологију руске поезије” (2019). Заступљен у антологијама немачке (August von Goethe) и послератне српске поезије. Превођен и присутан у иностраним и домаћим књижевним круговима.

Иван Сокач плени унгаретијевским умећем сведености и нивелирањем емоције а Иван Лаловић својом шифрованом метафориком и урбаним и бираним језиком свакодневља и својим чудесним поентама. Песме које ми се посебно допадају у одабиру песама Ивана Сокача су песме: „Моје мило“, „Све јесени“, „Прошлост“, „Плачем твоје сузе“, „Роса“, „Двоје“ и „Анђео“ а у одабиру Ивана Лаловића: „Часовник“, „Географија јесени“, „Кофер“, „Повољан ветар“, „Не видим Баново брдо“, „Писмо“ и „Ако одеш“.

Перо Зубац

Иван Лаловић

Иван Сокач

ПЕСМЕ ЉУВЕНЕ

одабране љубавне песме

Српско перо

2021.

ВИШЕ ОД ХОЛИВУДА

Београд на реверу
носи руж њеног
присуства.
На задњем седишту таксија
наслоњена на угодност
минулог сусрета.
Лице јој дискретно осветли жар цигарете.
Ово је више од Холивуда,
признајем себи,
а случају честитам
на сцени.

БРОДОВИ

Када заспиш сањај бродове.
Они се увек враћају...
Тако се и моја душа изјутра врати
кад оплови „северни морски пут“.

Када заспиш сањај бродове,
јер они те силног гнева ослободе.
Њиме лед разбију па га, пловећи даље,
нехајно у Маријанским дубинама оставе,
где се светови таме дотичу...

Када заспиш немој марити где сам.
Ја ти већ кафу спремам
да се од пута одмориш
и покажеш ми спаваћицу од свиле,
што на чауре и коконе још мирише,
и на старе дудове и духове источног сунца.

Када заспиш увек сањај бродове.
Они се враћају...
Ако се једном и не врате немој бринути.
Ја ћу те чекати на дну океана.
Да нимфи слуга будем и фењер носим
тамо где се светови таме дотичу...

АЛОЈА - СОБНА БИЉКА

Из моје крви црпи
дане, ноћи,
љубавне теме.

Из јутра у јутро
очи јој
све зеленије.

Прија бодљи
клима безрезервне
наклоњености.

Кад боље размисли
остала би овде
да дочека стоту.

АБАЏИЈА

Од звезда да ти капу скујем, да те чува.
Да те под њом нико не спази, не види...
А од облака начиним сомот,
па ти сашијем прслук, кад дува и бриди.
Онда га извезем срмом
са језера умивеног
вилиним сузама.
У мрачној шуми скривеног...

Од песме ћу сребрн ланац
да ти испевам,
а од њива да ти постељу спремим.
Од сувих шљива мелем
на влажне усне да ти ставим,
па из корена дивљег љиљана
воду захватим,
да ти жедну душу напојим.

Проткаћу од косе твоје
по себи ко гајтан нити од свиле.
Ко на фермену мојем
некад што су биле.
Па те за руку ухватим
и одведем у прошлост, далеко.
Да видиш кога све има тамо,
да знаш да и даље постоји неко.

ЧАСОВНИК

Часовник ми не треба.
Ко часе броји
приповеда о смрти.

Срушио сам бедеме
времена
ванредним стањем њеног погледа.

И све док буде
говорила Шантића
немирним хуком Неретве
у мени клепсидра
остаће непокретна.

МОЈЕ МИЛО

Нећу знати да ме нема
када ме једном не буде било.

Ал' ћу и тада док спаваш
спустити главу на твоје крило
и шапнути оно што већ знаш:
„све си ми на свету, моје мило“.

Нећу знати да ме није
када се сунце за застор скрије.
Кад дан у вечност понесе снове,
радост, срећу, по који облак.
Знаш ти добро за нас је све било,
у срцу то чуваш, моје мило.

Нећу срести ту твоју сузу
ал' знаћу кад ветар глас ми донесе.
Кад публика оде, кад будеш сама
да спустим дах на усне твоје.
Није то вечност већ само живот.
Не тугуј зато, мило моје.

КОФЕР

Премали је то кофер
за осећај слободе
који дају ови зидови.

Претесан је за ретке
о птици, булеварима, мору.

Нема места за њене очи
и начин на који разговара
са цвећем.

Одустајем.

СВЕ ЈЕСЕНИ

Све јесени миришу на тебе.
И све кише хладне
у џепове капута ми стану.

Од олова ми неке тешке капи,
по врх усни бриде.
Заустио бих, ал' не могу.
Не знам зашто...

Нису птице криве.
Ни лишће кад ми о корак запне.
Јесен је. Она је.
Крива за све моје...

И нова ће на тебе да свежи.
Ако је буде...
Исти ћу корак да носим.
И исти ваздух да пијем.

Јер све јесени миришу на тебе.
И све кише хладне
у џепове капута ми стану.

ЊЕНИ ПРСТИ

Њени прсти
лече свраб слутњи,
њима чешљам дуге косе химера,
њима се крстим.

Њени прсти месе
незаборавне тренутке живота,
и смирујуће добују по
трпези
након недељног ручка.

БЛАГО

Зашто не знам, да л' сам рогат,
где да трошим сво то благо...?

Када „покрет“ свира јутром
већ не памтим да сам богат.

Дунавом се песме роје.
Трагаше због вила дворских.

Па до лука црноморских
насукане лађе стоје.

У туђини остале су.
Будне ноћи звезде строје...

Тек се сетим када легнем
да си ти то благо моје.

ОНА ЈЕ БОЈЕ ЈЕЗЕРА У ЛЕТЊИ СУТОН

Она је боје језера
у летњи сутон,
чији мали, поносни цветови
доје моја надахнућа.

Топола лепа и стасита.
Из њене крошње одмеће се
тек рођени ветар
да венчава дан и ноћ.

Мирише на велике тајне,
на недокучива дела
природе.

Њене су усне зреле малине
и нуди ми их у јутра
на таште.

ПЛАТНО

Разапећу платно само за себе.
А ти окачи те ђинђуве своје.

Ако ти се прохте и ја ћу на њега
да ме имаш кад се снови сруше.

Висићу на њему главом према доле.
Гледаћу на свет с неке лепше стране.

А ти успут, кад крај њега прођеш
само се осмехни онако из душе.

ГЕОГРАФИЈА ЈЕСЕНИ

Блесне.
Као Волим те у стиху.

Тужна географија јесени:
наго дрвеће,
посивеле фасаде,
баре прострте уз тротоаре.
И човек у црном капуту
сам
на киши.

ФРЕСКА

Немоћни сати,
у потиљак један за другим, ми иду.

Газе ми поља
као војске с бојишта разних.

Потајно цртам
прахом минута твој лик на зиду.

Фреска ми оста
што њиме сја сред ходника празних.

ПОВОЉАН ВЕТАР

У коси ти јутро
јужних мора,
на рамену лепи лептир наде,
у шакама грумен достојних даљина.

Ти данас можеш да будеш
путоказ, светионик ил повољан ветар,
темељ за раскошне светове
испод дечијих капака,

можеш да будеш
застава отаџбине, мирна лука, завичај.
Музика због које се мире две војске.

ИЗ СНА

На офуцаном реверу
сакоа скројеног
за моју душу,
хватају се власи косе њене.

Таман ко струне, нежне,
нестану, свену...
Прст да пружим
кад помилују мене.

Више их нема.
А једном биће,
нећу ни знати.
Онако ко сене.

На офуцаном реверу
сакоа скројеног
за моју душу,
хватаће се изнова власи косе њене.

МОРСКИ ЗАПИС

Палме препуне
нашег усхита.

Сунце храни сенку
љубави.

Један галеб жели
да те раздевичи.

Ватре, необуздане неке ватре
горе
на танкој линији хоризонта.

У мору неман
погрешан корак чека.

КРАДЕШ

Крадеш ми лажи:
„да си добро“...
Лопов си,
не само лажов попут мене.
Кротка ти је душа
а кристално ти срце,
па ти Дрина тече низ вене.

Отимаш ми бездан.
Друго и немам.
Нећу да ти судим.
Могу само мало
снаге да ти подам:
Јутрима љубав,
кад те снену будим.

НЕ ВИДИМ БАНОВО БРДО

Не видим, не видим Баново брдо,
од црне кише
која пљушти и у мојим нутринама,
тако да су ми мокра рамена
и до голе коже страх мој.

Не видим, не видим Баново брдо,
не зна да плива и плаши се грома,
телефонске везе су у прекиду,
код ње непогода,
небо и земља образ уз образ.

Не видим Баново брдо,
само, само да је затворила прозор.

ПРОШЛОСТ

Ређање слика с друге стране застора,
у полутамној соби,
ништа је но магловит траг сећања.
Прошлост још зове, понекад. Можда често...
Сретнемо се у бесмислу обично. Бива сетно.
Кажем јој: тај сам што ме чуваш иза давних дана.
Можда сам мало старији, искуснији, лошији...
Кад изађеш из стана, не затварај прозор.
Морам да знам,
кад залепрша на ветру одора што те крије,
да ништа је но доказ
да ме још има,
и у невреме време док бије.

МОЈА ЗЕЛЕНООКА СРБИЈА

Моја зеленоока Србија
одлази на пијац.
Успут ће је срести Лаза Костић
с дубоким наклоном.
Змај ће јој руку пољубити.
И остала песничка браћа
неће остати равнодушна
пред маслињаком у њеним очима.

Моја зеленоока Србија
одлази на пијац
да донесе
јагоде, младог сира и салате.

А мени поред јастука
оставља
крпеног пајаца,
кад се пробудим,
да се сити испричамо!

БАШТА

У тој башти већ сам био.
Памтим је по цвасти и мирису,
по еденској страсти кад крене.
Памтим је по усни кад ороси,
по знаној песми сенице,
чамотан да без ње свене.
Памтим је по коси, гледам јој зенице,
видим куда је мисли воде.
А онда се изгуби, најједном оде...
...У тој башти већ сам био.
Ту сам заспао и њу тада снио.

ПТИЦА ЗВАНА КОЛИБРИ

То су ти дани
у којима рађају се песме.
У радним собама,
по кафанама,
на скритим местима,
шкрипи наливперо -
сентимент тражи одушка.

Она, загледана у барицу
по којој кишне капи
ударају страсно,
на свој начин љупко,
чува под грлом птицу
звану колибри.

НИТИ

Од чудесних нити сплетен
гледа ноћ како пада,
над безданом стојећ' смело...

Па онако збуњен, сметен,
стоји тако целог века,
не би ли је дочекао,
пољубио усне врело...

БЕЛИСА

Белиса рецитује,
млад месец зари јој
усхит,
увире у бестидност
акцента.

Стихови класика
јесу њене дојке,
које могу да онесвесте
далеку тачку свемира.

Белиса, Белиса рецитује,
Дом културе се претвара
у брод
и онај који не пати од
морске болести
може јасно да види
како лирски субјект,
изнад наших глава,
отпоздравља обрвама.

ШАЛ

Не знам колико дуго,
ал' има већ доста,
како ме мирисом сети.
Никако да дозна
у чијем гнезду спава кад не лети.

И фронцле и флеке крије.
На њему још од ко зна...
Ал' само да ми је да дозна:
У ком језеру спава
и чије небо пије.

Не знам колико дуго.
Има већ, не бројим дане,
како са њиме око врата заспим.
Па сам онда тамо где и она.
Бар мало, колико док сване.

ЛЕПТИРИЦА И ОСТАЛА ЧУДА

Скидам капут,
рукавице, шал,
тешке чизме.

Предвечерје се сложило
по намештају.

Моја жена приноси ми
шољу врелог чаја.

Али, оно што, заиста, тера
зиму из костију
долази из њених зеница:
лептирице и остала чуда.

ЛАКОВЕРНИК

Не верујем у китњаста слова
на пергаменту.
У пребројавања, прозивања и стројеве.

Не верујем у мозаике и витраже
нити у разне дуге после олује и кише.

Не верујем у песме уморних свирача,
у валове на доковима.
У замишљеног што ћути кад дознаје...

Верујем само пори на камену.
Његовом сведочењу. Верујем њој.
И праштању од спознаје.

У СРБИЈИ ШУМЕ СТИХУЈУ

Она је заразни смех,
антипод историји овога народа,
сасвим ново смркавање
у коме нема предрасуда, злочина.

Оставља загрљаје на илузијама.
Има је у порцеланским фигурицама
које, ево, лебде над витрином,
пored отвореног прозора.

Из дамара јој крадем јуродиву клицу
(која неодољиво подсећа на слово Л),
смештам је у земљу, под завичајним
орахом.

Увече укључујем телевизор,
слушам ударне вести:

у Србији шуме стихују,
ветрови кола развијају.

ПЛАЧЕМ ТВОЈЕ СУЗЕ

Ово су изгледа твоје сузе,
што ми низ лице сумануто теку.
Јесу, тако само ти знаш плакати.

Нико други...

Дуго су ми већ образи влажни
па се питам јеси ли икада престајала...

Не усуђујем се отићи...

Ако ипак одем

и овако мокар наиђем на ветар,
неће ме штедети,
ишибаће ме толико да ће ми ране остати.

Зато морам

остати заувек у твојем загрљају.

Па ако ми икада и дође

да од туге заплачем

само ћу јецати.

А ронићу те твоје сузе...

НОЋИ

Ноћи
здебње пуне,
пуне аутомобилских фарова
што светле попут
очију похотних удовица.

Ноћи
ветра пуне,
ветра што наноси кишу
у лице,
у снатрења.

Ноћи
пуне украдених цигли,
зидају ми самоћу,
пребројавају пропусте.

МОЈЕ СУНЦЕ

Чије је ово сунце, твоје или моје?
Кад убрзано дишем
помислим да ћу се са душом растати.

Па ти онда дам
комад овог мог неба да ти остане,
да га са собом не понесем.

Онда ми кажеш:
„Имам већ један такав, комад неба.
Скоро сасвим исти“.
А на сунцу се боје преламају
па се на час учини различит.

„Зашто онда моје сунце
чини небо плавим?“, кажем.
„Узми онда и њега, то сунце.
Нека ти се нађе....“.

И оно ће заспати у сумрак.
Кад на пучину оду људи.
Птице. И лађе...

ШКОЉКА

Добио сам једноставно запаковану
у бели папир из тржнице,
шћућурену у привидној немости,
шкољку, отргнуту из мора,
са стопала алги,
пегаву од подводног сунца.

Шаптала ми на уво
нестварне речи.
У њој све лажи
претварале се
у звукове истине
које се, сада,
мигоље по столу,
као штенад тек оштењена
у трави.

ДУША

Још јој на рамену сена спава, изгубљена.
Њена је а не зна, тако уснула...
Још јој на образу кишна кап румена.
А на оку иста таква суза, тврђа од камена.

Глас јој, врлетима кад тумара,
каже да све мора изнова: уснути, родити
се.
А она не зна да је заспала, мисли само
сањива...
...Тако је горда, рањива!

А не зна ни где јој је нестала душа,
да се у мени притајила и да ћути.
А да је глас тај само куша,
не би ли схватила колико је моја, а не
слути...

БУДИШ СЕ

Будиш се,
наручујеш кафу
с мало шећера,
подсећаш ме на штркљаву
палму са будванске ривијере
која је одсањала
морске псе.

Чујем иза врата купатила
туш, хладиш знамења -
груди, пупак, нежне прсте.
Излазиш, намигујеш, захваљујеш
на постављеном столу.
Припаљујем цигарету,
из фотеље те гледам, искоса,
врх носа ти се благо повија
при сваком залогају.
Из те перспективе волим те
одавде до вечности
и натраг,
та љубав подсећа ме
на савршен облик
свежих јабука на креденцу.

ЦИПЕЛЕ

У полураспаднутим
ципелама од сна
газим реку
до изнад колена.
Не осећам воду
нити какав додир
нежан, леден.
Не видим испред
ал гледам да ходам
да не застајкујем
и да се не спотичем.
Није ме страх
од вира и студени.
Страх ме само
да без тебе и њих
не останем.

НЕКОЛИКО СТИХОВА ИЗ АВГУСТА

Август је несносан,
муве су појеле облаке,
експерименталну поезију
комадају мачке.

Багдад је далеко,
али његов барут је ту,
завучен у ноздрве.

Ми смо на савршено
паралелним друмовима.
Лица су нам исти пол
Магнета.

Слутим:
драма неће бити у томе.

ШОЉА

У овој шољи
све је оно што треба да буде.
И мирисне лати тек процвале
и мрвице дивље сасушене воћке
и неке непознате
опојне травке тек узбране.
Свега има,
ал' ми свега фали...

Нема слади,
ни цвркута птица у њој.
Нема топлине
да згреје ме свог.
И нема оног сањивог
радосног дана, тек пробуђеног.

Зато је у мислима
ставим пред тебе,
па стиснем с обе руке клете.
И запевам тихо као дете..
...Пробуђени мирисима
свега се сетимо...
Почнемо изнова да сањамо
и да летимо...

АНАМНЕЗА

Поглед ти је ових дана
временска прогноза
која најављује тмурно време,
пљусак
из северних предграђа.

Одсутност коју сервираш
са вечери, у чијим зделама
вену годишња доба и траве,
трује хемоглобин, храни реуму
и вртоглавицу.

Читам Виславу Шимборску,
песма “Перспектива“
заокружује анамнезу,
али сваки покушај медицине
у нашем случају је
смешан и безидејан.

РОСА

Није то суза.
То је роса што ми образе кваси.
Видиш да је јутро,
и први су тек зраци,
као власи, дан обасјали.

СЛОГОВИ ЋУТЊЕ

Рашчлањујем те на једно око,
на друго,
на слокове ћутње,
на руке, колена, дојке, стопала.
И још ситније:
на нокте, длацице, поре,
танан осмех,
на жлезде, капиларе,
нервне завршетке,
али поглед на слици је недокучив,
препознаје га једино даљина,
хоризонт који ми је сумњив,
који у мени изазива љубомору,
буди убицу.

ПОД ДУБОМ

Под дубом сањају згажени цветови...

Осећа се мирис вишања
под силним плаштом
запаљеног неба.

Олуја ће у теби...

Видим.

Негде у даљини чују се већ звуци
и маме те птице некуда.

А онда,

једна за другом одлазе, далеко...

Небо их пали
док сањају под дудом,
крај неких мирисних
ал' згажених цветова...

Осећа се и мирис вишања
под силним плаштом
запаљеног неба.

ВЕЧНИ ГОДОВИ

Крај који походимо
нуди нам архетипове,
митове, легенде,
по које опште место -
и пчеле.

Говориш ми о нијансама
боја пољских цветова,
камичцима које враћамо језеру
у недра, у тмину загонетке.

Онда кад ми кажеш
латински назив
за дрво, у које уперим прстом,
спознам ти у оку
вечне годове,
звезду из песама.

ДА МЕ ИМА

Сете ми нису на продају.
Не бих да се ценкам.
И огољени снови кад те сневам,
ни њих не би' да дајем, нити мењам.
Та је сета у мени само,
по њој знам да још јесам и да ме има.
Зато сам срећан ко што видиш,
на овоме гумну кад стојим.
И сада кад је невреме, зима.

ПИСМО

Ја не знам ништа о смрти,
под сенком твојом живот
мој
од силног сунца,
од грубе кише
покривен.

Пешчани сат показује време,
али то други неко чита,
неко близак виру збиље.

Ја исписујем вечност
твојим неваљалим загрљајима,
то писмо дешифрује једино
лудак,
сличан мени,
сличан теби,
винут под крилце -
анђела.

ШТА ЋЕ ТЕБИ МОЈА ТУГА

Зар да влада како жели,
у црнилу и међ ватром,
у сивилу и по блату,
да жалосне мачем дели.

Па да узде стави ату,
да одзвони старом сату.
Проклетнику јаког срца,
да препукне, да не куца.

Пусти сам ћу да је носим,
много могу док не скапам.
За обоје сузом росим,
па ћу лећи да одспавам.

ВОЛИМ ТВОЈЕ ПЕСМЕ

Волим твоје песме,
демончићи у њима,
разиграни по пољу
страсних поентура,
шире вреле ручице,
плазе псећи језик.

Волим твоје песме,
пуна ми је соба
пупољака мазних метафора
и леда живота,
по коме клижем, клижем
из чистог ентузијазма.

Волим твоје песме,
јер у њима малено срце
пумпа крв на све стране света
и док је таквог срца
не бринем за земљу
што у моме оку
храни младу боровину.

Волим твоје песме.

НИ РЕЧИ О ТОМЕ

Поглед крије влажне усне,
ни речи о томе само.
Кад би очи биле влажне
срце би већ заплакало.
Овако је радознало,
усхићено, полупразно.
Детињасто гледа важно,
из облака сунце лажно.

Ни речи о томе само,
да га како не повреди.
Неће моћи да зарасте,
па ће рани да устукне.
Од бола ће да набубри,
па ће тако и да пукне.

Ни речи о томе само,
довољно је да ми знамо.

ЗАПЕТЕ БЕЗ СМИСЛА

Трпи папир ноћас
немогуће риме,
запете без смисла,
о драгана,
ти спаваш, ја промашујем,
а све је ту - на зицер.
Твоја рука - махер
клонула,
сања распуст.
Пробуди се, нишан воли
твоје око,
о драгана,
окидач воли твој кажипрст.
Пробуди се, три зрела месеца,
у белим кошуљама,
куцају на прозор.

ЗИМСКО ВОЋЕ

На пропланку још увек има воћа.
Тако бар кажу.
Ноћу зрије а дању се повије, крије.
Студен кад забриди и стегне јаче,
оно плаче, па брег закотрља од сузе,
што страх душом у снег испусти.

А кажу и сок пусти, кад је тмина.
Намами заљубљене да га 'кусе.
Па кад руку пруже к воћу
оно нестане, прогута га зима.
Ал' опет верују да постоји,
децембром на пропланку. Ноћу.

ИЗНЕНАЂЕЊА

У чинију за воће
стављам прве звезде
да трепере уместо свећа,
намештаја и фигурица
растрчаних по стану
као поражена војска.
Уместо вина сервирам,
са сламком,
изненађења неосимболиста.
Портрети са зидова
затварају очи,
уместо мене сунђер,
уместо тебе вода.

ДВОЈЕ

Било је и онда тихо
баш као и сада.
И исто је овако падала
нека досадна и суморна киша.
Двоје је стајало, без гласа,
ничим не реметећи ноћ
и прљаву тиху цесту.
А она, исто је тако ћутала,
једним ухом
слушајући шапат ветра.
Другим безобразно прислушкујући
шта ће ко од њих проговорити.
Тако је бар онда било...

ТВОЈЕ РУКЕ ЦВЕТАЈУ

Касни сати слежу раменима,
ово видели нису,
ово чули нису,
овом не могу да се начуде.

Сенке слеђене по угловима,
собне биљке паралисане,
али твоје руке цветају
и у себи нешто певуше.

ДРВОРЕДИ ЛИПА

Ходам под крошњом
дрвореда липа.

И тако целога живота...

Мириси ме твоји воде
када касно пролеће замире.

Сан и лепота...

Дође и студен
па се и мирис окамени.

Око срца жалост и греота...

Ал' једном ће опет
липе да миришу.

Верујем. Када се време одмота...

АКО ОДЕШ

Ако одеш,
остави ми штенца,
пајаца,
цвеће у саксијама,
остави ми
прљав прозор,
загорели ручак,
бушну чарапу.

Ако одеш,
остави ми
слику у витрини,
дуњу у фиоци,
празан новчаник.

Остави ми, остави
увек гладног папагаја,
филмове због којих си
неутешно плакала
и књиге
немарно сложене,
остави ми хаос,
блесак сијалице у ноћне сате
(кад устанеш да таманиш комарце).

ТУ СИ

Ту си, видиш!
Ту си јер сам те уплакан
тражио градом.

Рађао те у песмама
а анђели принели.
Током ноћи, крадом.

Молитва ти душу дала
а Госпа подојила...
Не схваташ још, снена...

Ту си, видиш!
Јер ти никуда не дам пре мене.
Стазом од трња и дрена.

Време је зрак
под јастуком крило.
Чекало да грех истутњи своје.

Захвали небу.
Ту си за ваздан.
Никуда не идеш, мило моје.

Остави ми јастук,
поруку у боци,
каменчић са мора,
остави ми малу пакост
испод фотеље.
Ако одеш,
немилице,
остави ми, остави
сенку гласа
у наручју.

ЈЕДРЕЊАК

Савиће једра,
један човек без погледа.
Онда када ветрови стану
и умире буру.

Главу ће упрти високо,
сунце прстом да утрни.
Поносан биће на себе
ни због чега тако важног.

„Да одморим очи од снова“, рећи ће...
А неодсањано...
Нек стане у песму.
Само једну песму.

На обали је нови свет.
Заражен животом.
Много је да га
још једном болује.

Кад поново крене бура и сумрак се затами,
пустиће да га њој одведу.
Оној. Само једној...
Неодсањаној.

Донеће јој једра,
олупану барку
и мртве очи.
Пуне звезда.

ГОВОР ВОДЕ

Преносиш ми
шта вода говори:
„жуља ме обала, плаше ме ратници,
не спавам од самоубица.“
Вода се мрешка и то је молитва
немом дану,
мрестилиште су
твоје шаке од траве:
већ - пуни воду јато бронзаних
риба,
и нестају обале, ратници беже,
самоубице о животу певају и ја, страсно,
са њима.

АНЂЕО (1992.)

Сан је већ крочио у ноћ...
Лишен топлоте и њене тмине
дубоко на јави осећао је додир
топлих усана страсне дивљине.

Тихе је песме свирао ветар.
Љубавна звона су гонила шум.
Месец је пут осветлио реци
ал киша је стала квасити друм.

У загрљају њеном нежности верне
вечност је хтео да постане сан.
Ни слутио није да силе с небеса
сломиће љубав, угасити дан.

Зора је рана ко сребрна грана
магичне ноћи разбила власт.
Ломећи последњи загрљај њихов,
лемећи уздах додира страст.

На прагу њеном чуло се збогом.
Позна је јесен већ тада била.
Црни су облаци харали небом
а киша је силна дуго већ лила...

Шумом је морао кренути дому.
Блатњаве стазе судбине страшне.
Водише га своме краљевству смрти,
краљевству бола скривене баште.

ТРАЖИМ ТВОЈЕ РЕЧИ

Сад кад отишла си на пут
тражим твоје речи уз пут,

одгонетку свег дуализма,
где гинем услед фатализма -

крв ми не да то спасење,
нема те да даш отрежњење.

Кад на мучној си раздаљини,
пуста сам травка на утрини,

без слова на усни грације
сва су ми лета - негације.

Битак чезне да се обратиш,
бацан кошавом, да се вратиш.

Ево тачке у часе злехуде,
ламенти да те не пробуде.

Муње су светлост сејале небом
а лишће је жуто ко златници било.
Чу се страшни удар тад грома
и вечни је сан момачки снио.

Голуб је бели полетео к небу
разбивши облаке и небески свод.
А на земљи чу се тад лелек
и само тихи поворке ход.

Девојка у црном брисаше сузе.
А једна је суза на земљу пала.
Баш ту је остало сазвежђе среће,
сва љубав и живот што му је дала.

Зар ти је мало да газиш стада
судбино клета горчине пуна.
Под ногом ти оста рањено срце.
И једна никла травка тек млада.

Кише падати престале нису.
Сунце као да је вечност снило.
А оно место где младић паде
венцем је муња засјано било.

Анђео љубави постао он је.
Клањале му се све небеске госпе.
Ал' више од свега желео је знати
како да својој љубави доспе.

ДВА ШКОЛСКА ДРУГА И ПЕСМЕ ЉУБЕНЕ

Начитао сам се зас ово дугог живота љубавних песама или песама о љубави и страних и наших песника, радећи дуго година, најчешће у политичкој изолацији, на антологијама које су окупиле оно најлепше у песамама љубавним што сам у дугим ноћима самштине укуцавао у писаћу машину.

Само од предговора и говора мојих у антологијама које сам објавио могла би се склопити солидна студија о такозваном љубавном песништву. Сада ми се чини битно да запишем да су љубавне песме углавном песме драгог и драге о драгој и драгом, песме најчешће сетне и нежне, чак и када су песме о растанку, песме очајања, песме туге и неутешности, зато драга и драги ми добро дође да се споменем илирских народних песама о љубави које су у самом врху свега онога што сам о љубави прочитао.

Два друга гимназијска, а сам знам да су интернатска и гимназијска другарства непроцењива и незаборавна, изабрали су своје љубавне песме за заједничку књигу. Иван Сокач је за мене пријатно и драго изненађење, понешто сам о њему знао, а Иван Лаловић је један од мени најдражих песника из генерација које су стасале после оне којој и сам припадам.

Од стотињак антологија и зборника љубавне поезије које се складно додирују корицама на мојим већ оптерећеним књигама полицама, а којима је најчешће заступљена и једна моја давна песма написана у двадесетој години, одабрао сам, овога пута, „Најлепше љубавне песме српског језика“ („Граматику“, Београд, 2005) коју је приредио Данило Јокановић, Лаловићев и мој пријатељ и издавач, јер од свих антологичара он је најближи годинама Сокачу и Лаловићу и његова поетичка мерила се, свакако, лакше ослањају на ново српско песништво којем ова двојица песника припадају.

У поговору Данило Јокановић пише: „Све лепе песме су модерне и разумљиве. Љубавна песма уз то мора да буде нежна, чиста, конкретна и да комуницира са читаоцем. Не трпи импровизације, нити смерност, чистунство, конвенционалност и моралисање. А нарочито не претеране емоције и сентименталност. Не мора да буде али лепа обавезно. И још каже: „Кад се каже љубавна песма у српском језику је недвојбено јасно да је реч о путеној, о телесној љубави и осећањима која из ње произилазе. О еротском.“

Јокановић је своју антологију завршио са песникињом Аном Ристовић и годиштем 1972. А моји драги другари из гимназије су по три године млађи. А завредили су да се нађу у овако строгој селекцији да су се, да се нашалим, на време родили. Све ове Јокановићеве речи упутнице са којим се слажем односе се на њихове најбоље песме а доста их је у овој књизи.

Иван Сокач плени унгаретијевским умећем сведености и нивелирањем емоције а Иван Лаловић својом шифрованом метафориком и урбаним и бираним језиком свакодневља и својим чудесним поентама (не могу а да не споменем две његове антологијске песма „Свадба“ и „Акт ташна“).

Немам намеру да овим поводом исписивања речи наклоности и препоруке издавачу анализирам њихово песништво. Навешћу песме које ми се посебно допадају, по седам да ниједног не повредим.

У одабиру Ивана Сокача то су песме: „Моје мило“, „Све јесе-ни“, „Прошлост“, „Плачем твоје сузе“, „Роса“, „Двоје“ и „Анђео“ а у Лаловићевом избору: „Часовник“, „Географија јесени“, „Кофер“, „Повољан ветар“, „Не видим Баново брдо“, „Писмо“ и „Ако одеш“. Мој пријатељ драги Иван Лаловић неће ми замерити ако му предложим да једну од непоменутих песама у свом избору замени песмом „Пут Истре“ да је лакше пронађу будући антологичари.

Радовао сам се док сам читао песме два гимназијска друга. Препоручујем их за штампу чиста срца без сентименталности на сам помен гимназијских незаборавних година.

НОВИ САД, крај октобра 2020.

Перо Зубац

САДРЖАЈ

ВИШЕ ОД ХОЛИВУДА	4
БРОДОВИ	5
АЛОЈА - СОБНА БИЉКА	6
АБАЦИЈА	7
ЧАСОВНИК	8
МОЈЕ МИЛО	9
КОФЕР	10
СВЕ ЈЕСЕНИ	11
ЊЕНИ ПРСТИ	12
БЛАГО	13
ОНА ЈЕ БОЈЕ ЈЕЗЕРА У ЛЕТЊИ СУТОН	14
ПЛАТНО	15
ГЕОГРАФИЈА ЈЕСЕНИ	16
ФРЕСКА	17
ПОВОЉАН ВЕТАР	18
ИЗ СНА	19
МОРСКИ ЗАПИС	20
КРАДЕШ	21
НЕ ВИДИМ БАНОВО БРДО	22
ПРОШЛОСТ	23
МОЈА ЗЕЛЕНООКА СРБИЈА	24
БАШТА	25
ПТИЦА ЗВАНА КОЛИБРИ	26
НІТИ	27
БЕЛИСА	28
ШАЛ	29
ЛЕПТИРИЦЕ И ОСТАЛА ЧУДА	30
ЛАКОВЕРНИК	31
У СРБИЈИ ШУМЕ СТИХУЈУ	32
ПЛАЧЕМ ТВОЈЕ СУЗЕ	33
НОЋИ	34
МОЈЕ СУНЦЕ	35
ШКОЉКА	36
ДУША	37
БУДИШ СЕ	38
ЦИПЕЛЕ	39

НЕКОЛИКО СТИХОВА ИЗ АВГУСТА	40
ШОЉА	41
АНАМНЕЗА	42
РОСА	43
СЛОГОВИ ЋУТЊЕ	44
ПОД ДУБОМ	45
ВЕЧНИ ГОДОВИ	46
ДА МЕ ИМА	47
ПИСМО	48
ШТА ЋЕ ТЕБИ МОЈА ТУГА	49
ВОЛИМ ТВОЈЕ ПЕСМЕ	50
НИ РЕЧИ О ТОМЕ	51
ЗАПЕТЕ БЕЗ СМИСЛА	52
ЗИМСКО ВОЋЕ	53
ИЗНЕНАЂЕЊА	54
ДВОЈЕ	55
ТВОЈЕ РУКЕ ЦВЕТАЈУ	56
ДРВОРЕДИ ЛИПА	57
АКО ОДЕШ	58
ТУ СИ	59
ЈЕДРЕЊАК	60
ГОВОР ВОДЕ	61
АНЂЕО (1992.)	63
ТРАЖИМ ТВОЈЕ РЕЧИ	64

ПЕСМЕ ЉУВЕНЕ
Одабране љубавне песме
збирка поезије

аутори:
Иван Лаловић и Иван Сокач

издавач:
СРПСКО ПЕРО
Јагодина, 2021.

издање прво

главни уредник
Милан Лане Јаковљевић

рецензент:
Перо Зубац

технички уредник:
Жељко Јовановић

штампа:
Пресинг, Младеновац

тираж:
500 примерака

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
821.163.41-1
ЛАЛОВИЋ, Иван, 1975-

Песме љуvene : одабране љубавне песме : [збирка поезије] / Иван Лаловић, Иван Сокач. - Јагодина : Српско перо, 2020

(Младеновац : Пресинг). - 65 стр. ; 20 cm

Тираж 500. - Стр. [66-67]: Два школска друга и Песме љуvene / Перо Зубац.

ISBN 978-86-81156-04-9

1. Сокач, Иван, 1975- [аутор]

COBISS.SR-ID 26968073